

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 31. marca 1939

Štev. 14.

Potrebne ugotovitve

Celje, 31. marca.

Nemški listi so poročali, da se je zglasila pri predsedniku vlade deputacija jugoslovenskih Nemcev pod vodstvom senatorja Grassla in mu izročila spomenico, v kateri zahtevajo Nemci ukinitve prepovedi nakupovanja zemljišč v pasu 50 km od državne meje, nadalje imenovanje članov v banovinske svete, ustanovitev posebnih nemških srednjih šol in izpolnitev osnovnega pouka v nemških ljudskih šolah.

K tem nemškim zahtevam pripominjamo sledeče:

Prepoved nakupovanja zemljišč v pasu 50 km od meje po drugorodcih je tudi po našem mnenju potrebna izpremembe. Glavna hiba te prepovedi je v tem, da je prišla mnogo prepozno. Zato je potrebna revizija vseh nakupov zemljišč v obmejnih predelih države po ljudeh, ki niso slovenske, hrvatske ali srbske narodnosti. Prepoved mora imeti retrogradno moč in veljati za vse nakupe po 1. decembru leta 1918. Obmejni pas, v katerem ne smejo drugorodci kupovati nepremičnin, pa se mora razširiti od 50 na 100 km.

V pasu 100 km od meje smejo drugorodci odstati v posesti nepremičnin samo, če so jih pridobili pred 1. decembrom leta 1918. Vsi poznejši nakupi zemljišč — zlasti na bivšem Spodnjem Štajerskem — pa se morajo razveljaviti, da se napravi vendar že konec skominam tujcev po naši zemlji.

Zahteva Nemcev po imenovanju nemških članov v banovinske svete pa je naravnost smešna. Kako se naj upošteva ta nemška želja n. pr. v štajerskem delu dravske banovine, kjer so Nemci raztreseni po našem kompaktnem in od pamtiveka slovenskem ozemlju na tako majhne in neznatne drobce, da sploh ne pridejo v poštev kot narodna manjšina, ker ne štejejo niti v enem kraju odnosno občini — razen v apaški kotlini — toliko svojih ljudi, da bi si ustvarili kljub demokratičnim načelom in svobodi, ki vladajo v naši državi, vidnejši položaj, da o kakšni večini v posameznih občinah niti ne govorimo. Tudi če bi seštel vse prave Nemce in njim prijazne Slovence — tako zvane nemškutarje — ne bi dobili absolutne večine niti v eni občini na bivšem Štajerskem.

V večjem številu so naseljeni jugoslovenski Nemci poleg Kočevja samo v Slavoniji in Vojvodini, kjer prebivajo strnjeno v večjih naselbinah. Ti Nemci pa uživajo itak ves čas od početka naše države vse politične in narodnostne svoboščine: tako imajo n. pr. lastne ljudske in srednje šole, člane banovinskih svetov, narodne poslance, senatorje itd., kar dokazuje najbolje dejstvo, da je deputacijo predstavil ministrskemu predsedniku nemški senator Grassl.

Kaj se torej skriva za nemškimi željami? Vojvodinski Nemci vsled prepovedi nakupa zemljišč v pasu od 50 km meje niso prizadeti, pa tudi sicer se niso doslej še nikdar pritoževali nad svojo usodo, ampak so menda to bolj želje Nemcev iz dravske banovine.

Tudi bi bilo zanimivo vedeti, zakaj in v kakšnem duhu je potrebna preosnova sedanjega nemškega šolstva. Pa ne morda v duhu, ki ga ne priznavamo v naši državi?

Ali morda zahteva nekaj stotisoč naših Nemcev od nas, da naj petnajstmilijonski jugoslovenski narod sprejme ideološka načela, ki so v največjem nasprotju z demokratičnimi načeli, za katere so se borili slovanski narodi dolga stoletja?!

Ravno zaradi demokratične miselnosti, ki je vkoreninjena v narodovi duši, je Jugoslavija nudila svojim narodnim manjšinam popolno narodno svobodo in možnost neoviranega kulturnega in nacionalnega razvoja. Nobena država v srednji Evropi ni tako vestno izpolnjevala prevzetih obveznosti manjšinske zaščite, kakor Jugoslavija in češkoslovanska republika. Najmanj pravic pa so

Češka kaže na Boga

Pod tem naslovom priobčujejo »Novine Slovenske krajine«, ki izhajajo v Dolnji Lendavi in katerih izdajatelj in urednik je Jožef Klekl, župnik v p. in bivši narodni poslanec, sledeči članek, ki bo naše čitatelje gotovo zanimal. To je glas voditelja katoliških Slovencev v našem obmejnem ozemlju.

*

»Češka republika je vmrla i češke države nega več. Deset milijonov Čehov v Češkoj i Moravskoj v Sudeti je prišlo pod nemško oblast, meli do samo takšo autononmijo, kak so jo negda meli Hrvatje na Vogrskom, tudi domača vojška se njim dovoli za gordržanje reda v pokrajini. Glavni zastopnik oblasti je Nemec. Zakaj je prišlo do toga? Je kriva tomi nesloga, štera teži vse slovanske narode od nekda? Ne. To je bio samo en mali zrok, ki bi se dao odstraniti z najmenšov dobrov volov do Slovakov i Rusinov. Boži bič je počeo, zato je razpadnola cvetoča slovanska država.

Ne gučimo od prvejših časov, v šterih so Husiti rušili kat. cerkev. Za Husovo krivo vero se je že zdavna spokorilo češki narod. V mislih mammo naj-novejšo zgodovino. Da je češki narod šteo biti samostojni, što njemi more to zameriti, ve njemi je Bog dao to pravico, kak vsakomi narodi, naj se posliužije samo zakonitih sredstev za dosego svojega namena. Da so Čehi sloboščino zahtevali v bivšoj Avstriji, so meli prav. Ne so pa meli prav, i to jih je zakopalo, da so zidali borbo za svojo sloboščino i dobleno sloboščino na brezverstvo. Glavni steber oslobodilne borbe je bio pri Čehih Češki Sokol. V pro-

grami si je zapisao ljubav do narodove slobode brez ljubavi do Boga. Po njegovem zgledi i programi se je šče prek mej Češke širio potom njega diih brezverstva i sovraštva proti veri, proti Bogi — proti Cerkvi. Keliko kvara je napravo v tom pogledi po sveti se sploh ne da zračunati. Pod njegovim vplivom so voditelje Českoga naroda podrli v Pragi starodavno Marijino podobo, i na njeno mesto postavili podobo krivovernika Husa te, gda se z druge strani z cele moči, s podporov države, trgali katoličansnoj Materi cerkvi s prsi njene vernike i je vodili v pravoslavje. Vodili so te nesrečen narod brezverci i slobodno zidarje, ki kde so le mogli, so škodili Kristušovoj veri.

Glavni stan za komunistično i brezversko gibanje v Srednjoj Europi, je bio v Pragi. Od tec se je širilo po državaj Europe sovraštvo do Boga i se vršili napadi na kat. Cerkev i njeno diuhovščino. Praga je bila druga Moskva, odkad so kak z Rusije romali dobrovolci v Španijo, da pomagajo tam rdečim rušiti cerkve, klati diuhovnike, ropati vernike i s sveta spravlati junake moškoga i ženskoga spola, ki so obdržali vero v svojem srci. Ar je pa češki narod v jedri dober, samo voditele je meo slabe, zato je pusto na njega dober Bog te bič, da ga očisti najvejših sovražnikov. Hitler je samo sredstvo v božih rokaj. Češki narod Bog bje zavolo grehov voditelov i od njih zapelanih vnožin. Bije ga, da ga štisti i da vči zednim vse druge narode, da ti javno spoznaajo, kama vodi kultura, gospodarska moč, nacionalna vzgoja, če tem menka Bog.

Delo celiskega „Merkurja“

Celje, 31. marca.

Celjska podružnica »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameščenecv Jugoslavije, je imela v torek zvečer svoj 9. redni občni zbor v mali dvorani Narodnega doma. Predsednik g. ravn. Kralj je pozdravil navzoče članstvo, zlasti pa podpredsednika matice g. Dilberovića iz Zagreba.

Gosp. Dilberović je pozdravil občni zbor v imenu matice in izrekel upravnemu odboru celjske podružnice priznanje za njegovo agilno in uspešno delovanje. »Merkur« ima v državi okrog 100 krajevnih edinic in nad 26.000 članov. Tako velikega števila članstva ni »Merkur« še nikoli imel. Centralna uprava »Merkurja« je zavzela odločno stališče proti nameravani teritorialni razmejitvi bolniških blagajin, ki bi delovanje »Merkurja« omejila samo na savsko banovino. Centralna uprava si je pridobila mnogo zasluga za razvoj in napredek »Merkurja«. Za letošnjo glavno skupščino je pripravljen predlog, da zgradi

»Merkur« dve okrevališči za članstvo in sicer eno ob morju, drugo pa v gorskem kraju. V teh okrevališčih bi lahko članstvo poceni preživelo svoje dopuste.

Predsednik g. ravn. Kralj je poročal o delu celjske podružnice v preteklem poslovnem letu. Najprej so navzoči počastili spomin lani umrlih članov gg. Alfonza Kožela in Maksa Ledla. Predsednik je omenil, da so se društvene razmere lani konsolidirale ter da je bila izvršena sprememba v vodstvu društvene pisarne z nastavitvijo novega uradnika in novim lokalom. Odnosaži z matico v Zagrebu so bili zelo kolegialni. Sklad za višje zavarovanje svojcev je do konca leta narasel na 35.957.81 din. Predsednik se je zahvalil članom upravnega in nadzornega odbora za njihovo delo. Odbor je zavrnil vse napade iz konkurenčnih krogov.

Društveni tajnik g. Vlado Močnik je poročal, da ima celjska podružnica 261 članov. Podružnica je uvedla akcijo, da

materialnimi žrtvami umetno gojila re-negativstvo.

Zato je že skrajni čas, da se po nemškem rasističnem načelu ugotovi, koliko pravih drugorodcev živi v naši narodni državi. Vsem onim, ki so notorični odpadniki našega naroda odnosno ne morejo dokazati svoje rasne pripadnosti k izvestni narodnosti, pa se naj na zakonit način odreče pravica, da bi se smatrali za pripadnike tuje narodne manjšine in na tej lažni osnovi zahtevali zase manjšinsko zaščito!

Pravica do manjšinske zaščite se naj prizna samo rasno čistim drugorodcem in le deca teh naših sohrzavljanov se naj sprejema v posebne manjšinske ljudske in srednje šole. Deca naših narodnih odpadnikov pa spada po nemški rasistični teoriji v naše srednje narodne šole, kjer jo je treba predvsem poučiti o zablodi njenih staršev odnosno prednikov in jo vzgojiti v zavedne potomce njenih slovanskih dedov!

Glede vseh manjšinskih pravic pa naj velja princip reciprocitete, po katerem se naj vsaki narodnosti prizna le toliko

se ustanovita v Žalcu in Št. Pavlu pri Preboldu novi edinci. Podružnica je imela lani 28.281.25 din dohodkov in 26.219.25 din izdatkov, torej 2.062 din prebitka. Od tega se prenese gotovina na novo poslovno leto, ostanek se pa vloži v podporni fond za višje zavarovanje svojcev.

V novi upravni odbor so bili soglasno izvoljeni gg.: predsednik ravn. Drago Kralj, I. podpredsednik Robert Himmer, II. podpredsednik Vinko Schuster, člani Leopold Vučer, Zoran Hvala, Anton Hlačer, Karel Grilec, Riko Götz in Ivan Sajevec, v nadzorni odbor gg. Mirko Priskić, Herman Treo in Josip Steimbüchler, v prosvetno sekcijo pa gđc. Anica Pleterska, Anica Pfeffererjeva, Anica Štepiharjeva in Sidonija Znidaršičeva ter gg. Karel Grilec in Riko Götz.

Soglasno je bila odobrena naslednja resolucija: »Članstvo društva »Merkur«, podružnice v Celju, zbrano na svojem rednem letnem občnem zboru, protestira najodločnejše proti v finančnem zakonu za l. 1939-40 nameravanemu amandmanu, po katerem se lahko delovanje društva »Merkur« omeji samo na savsko banovino. S to izvedbo amandmana bi bile uničene doslej pridobljene pravice 300 članov društva »Merkur« in njih pripadnikov podružnice v Celju.

Predsednik g. ravn. Kralj je naprosil navzočega podpredsednika matice g. Dilberovića, da bi se v interesu vseh članov v Sloveniji zavzel za to, da bi zgradil »Merkur« gorsko okrevališče pri Celjski koči pod Tovstom, kjer že stoji primerna stavba v surovem stanju, ki je last celjske občine. Tako bi društvo najboljšo odgovorilo na napade nekaterih krogov, da »Merkur« ne investira v Sloveniji ničesar. Celjska podružnica bi vložila svoj fond, ki znaša okrog 40.000 din, v stavbo pod Tovstom.

Pomembna izjava narodno obrambnih društev

Narodno obrambna društva Družba sv. Cirila in Metoda, Bran-i-bor in Slovenska straža so sprejela naslednjo skupno izjavo:

V svesti si svojih dolžnosti in odgovornosti napram narodu, so podpisane narodno obrambne organizacije po medsebojnih posvetih sklenile, da bodo nastopale skupno in sporazumno glede potrebe, ki se pojavljajo in ki jih stavlja pred nas čas, zavedajoč se, da more biti le skupen, premišljen in načrten nastop vseh poklicanih zasebnih narodno obrambnih činiteljev kos vsem nalogam, ki jih lahko prinese čas.

Ljubljana, 27. marca 1939.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

»Bran-i-bor« — osrednji odbor v Ljubljani.

Slovenska straža v Ljubljani.

pravice, kolikor jih priznava oni narod v svoji lastni državi našim rojakom. Mirovne pogodbe, ki so naložile posameznim državam dolžnost manjšinske zaščite, itak ne drže več po zaslugi narodov, ki so jih samovoljno pogazili. Zato se naj manjšinska zaščita uredi popolnoma na novo po principu reciprocitete med državami, ki se bodo striktno obvezale ter pozneje tudi spoštovale in dejansko izvajale te dogovore.

Takšno naziranje nam nalaga naš narodni ponos, pa tudi čast in ugled naše narodne države. Tudi med narodi — ne glede na to, kako veliki so — mora veljati načelo enake pravice za vse.

Odločno odklanjamo teorijo o nadrejenih in podrejenih narodih ter smo pripravljeni dati po znanem rimskem izreku »do, ut des« samo toliko, kolikor se nam vrača.

Tisti narodi, ki se tega načela ne drže, pa se sami podrejujejo tuji volji in diktatom ter se lahkomišleno igrajo s svojo svobodo!

Celjski kulturni teden

Kakor smo že zadnjič javili, bo tudi letos v času od 29. aprila do 7. maja v Celju kulturni teden. Danes moremo javiti že nekatere podrobnosti iz sporeda in priprav, ki se vrše za to prireditve.

V soboto 29. aprila zvečer bo v dvorani Celjskega doma slovesna otvoritev II. CKT, pri kateri bo sodeloval sloveči vokalni kvintet iz Ljubljane. V nedeljo, 30. aprila dopoldne bo ogled kolektivne razstave akademskega slikarja Alberta Sirka; vodstvo na razstavi je prevzel umetnostni zgodovinar prof. dr. Šijanec.

V sredo 3. maja bo literarni večer, na katerem bodo nastopili književniki, člani Umetniškega kluba v Mariboru, ki se kot mladi sedaj odločilno uveljavljajo v slovenski književnosti. V soboto 6. maja pa bo mladinski koncert s posebnim mladinskim zborom in odličnimi solospevi.

Vsa prireditve bo imela domače obeležje po svoji vsebini, kajti večinoma se bodo v izbranih spevih podajale kompozicije skladateljev domačega okrožja.

Tudi letos bo izšla posebna knjižica o CKT, ki bo vsebovala poleg važnih pojasnil o prireditvi nekaj informativnih člankov.

Lanski način blokov, ki veljajo za vse prireditve in za ponovni obisk razstave, se je zelo obnesel, zato ga nameravajo ohraniti tudi letos. Zaradi zmanjšanih stroškov pa bodo cene blokov znatno znižane, tako da bo I. red po 40, II. po 30 in III. po 20 din; nihče se torej ne bo mogel izgovarjati, da so cene previsoke in da se prireditve ne more udeležiti.

Lanski pričetki se tudi letos krepko nadaljujejo.

goslaviji, ki je v tujih rokah, bi mogla naša država vsako leto zgraditi po 300 enako opremljenih narodnih šol ter bi ne bila danes več glede šolstva na predzadnjem mestu na svetu.

Društvo za eksploatacijo

Borskih rudnikov v Jugoslaviji ne priobčuje točno svojega čistega dobička. »Nova Riječ« pravi, da tej inozemski družbi, ki opravlja pri nas bogate posle, pomagajo izvestni Jugoslovenci-delničarji, ki so poslovni prijatelji nekega Srečka Srečkovića - Batlije.

Nemško gledanje na svet

Nemški minister za propagando dr. Göbbels je izgovoril sledeče zanimive in značilne besede: »Bilo bi vsekakor bolj praktično in za narodne razgovore bolj koristno, ako bi se iz javnih razprav brisali pojmi kakor so človečanstvo, civilizacija, mednarodno pravo in mednarodno zaupanje«. Kdor ni in kdor ne čuti potrebe biti hlapec, more iz tako jasnih besed delati svoje zaključke in uravnati po teh dragocenih naukih svoje življenje, dejanje in nehanje.

„Gottscheer Zeitung“

prinaša v svoji današnji številki dva značilna članka z napisi »Was heisst es für uns deutsch zu sein« in »Das Memelland heimgekehrt«. Med noticami pa ta pogumni list na svojstven način reagira na širjenje raznih vznemirljivih vesti v zadnjem času in pravi, da zgodovine ne delajo gobezdači, temveč ljudje, ki svojih misli ne izdajajo nepoklicanim...

× Širši glavni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke je imel te dni v Beogradu pod predsedstvom g. Petra Živkovića sejo, ki ji je prisostvovalo nad 500 delegatov iz vse države. Izdan je bil obširen komunike, ki ga bomo morali že v prihodnji številki priobčiti v celoti.

× Važno posvetovanje celokupne opozicije bo jutri pri dr. Mačku v Zagrebu. Na sestanek bodo prišli tudi iz Beograda delegati vseh opozicijskih skupin. Pričakujejo se važne odločitve.

× Italijanski ministrski predsednik Mussolini je imel v nedeljo na proslavi 20-letnice ustanovitve fašističnih borbениh organizacij v Rimu govor, v katerem je m. dr. naglasil, da je oboroževanje prva dolžnost Italije, dokler ni so izpolnjene vse zahteve. Omenil je tudi italijanske zahteve Franciji, ki se tičejo Džibutija, Tunisa in Sueškega prekopa. Glede Jadranskega morja je izjavil, da imajo pravico do njega tudi Slovani, kar Italija upošteva, zaradi česar je na Jadranu že dve leti mir.

× Francoski ministrski predsednik Daladier je govoril v sredo zvečer po radiu. Izjavil je m. dr., da je Francija odločno za sporazum in mir, da pa ne bo odstopila nikomur niti pedi svoje zemlje niti ene svojih pravic. Evropa je sedaj v položaju alarma, a se zave, da bi vojna pomenila katastrofo za vsak narod. Francija noče te katastrofe ter hoče rešiti mir in Evropo. Zato računa s sodelovanjem vseh narodov, da se ohrani mir. Računati pa morajo tudi drugi s tem, da se bodo vsi narodi, ki so ogroženi, kljub vsej miroljubnosti dvignili proti vsakemu nadaljnjemu napadu. Vsakdo, ki bo še napaden, naj računa s pomočjo vseh, ki ljubijo pravico in svobodo.

× Konec vojne v Španiji. Francova vojska je v torek zasedla Madrid. Nato so se brez odpora predala tudi vsa pomorska mesta in so republikanci opustili vse fronte. Francova vojska je zasedla vso dosedanjo republikansko Španijo.

× Potovanje angleške kraljevske dvojice v Ameriko. Angleški kralj in kraljica bosta v kratkem obiskala Kanado in Zedinjene države. V Washingtonu pripisujejo temu potovanju velik pomen za nadaljnji razvoj odnošajev med Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami.

Domače vesti

— Prva jugoslovenska lokomotiva je bila zgrajena v železniških delavnicah v Slavonskem Brodu. Na njej je bila pritrjena plošča s posvetilom dr. Milana Stojadinovića. Ker pa sedaj njega ni več, je bila plošča odstranjena, lokomotiva pa kljub temu krepko drvi po plodni ravnici med Beogradom in Zagrebom.

— Za pospeševanje letalstva v Jugoslaviji. Dne 26. marca je bila v Beogradu 18. redna letna skupščina Aerokluba »Naša krila«. Dopoldne je v svečanih prostorih doma Aerokluba otvoril namestnik predsednika inž. Sondermajer slavnostno sejo in prečital pozdravno pismo Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Slavnostni seji so prisostvovali zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik dr. Sondermajer, zastopnik vojnega ministra polkovnik Naumović, gg. ministra Djuričić in Čejović, načelnik glavnega generalštaba general Simonović, večje število aktivnih oficir-

Kino METROPOL Celje

Od 31. 3. do 2. aprila prireja KPD predavanja z največjastnejšim filmom vseh časov

KRALJ KRALJEV

Od 4. do 6. aprila močan film iz življenja živih mrtvecev

Otok mrtvih duš

Skrajno napeti prizori iz bivališča na do smrtno ječo obsojenih

jev in zastopnikov ostalih oblasti in delegat aeroklubov iz vse države. Mariborski oblastni odbor so zastopali gg. Anton Krejčič in I. Papov iz Maribora ter Tugomer Prekoršek iz Celja, ljubljanski oblastni odbor pa gg. dr. Filip Orel in dr. Stane Rape iz Ljubljane. Slavnostni seji je sledila poslovna skupščina, za katero je osrednja uprava pripravila posebno tiskano poročilo. Iz poročila izhaja, da je bilo delovanje aeroklubov v preteklem letu ojačeno, posebno je bila povečana aktivnost modelarstva in jadranskega letalstva. V jadralskem letalstvu zavzema prvo mesto v preteklem letu oblastni odbor v Mariboru. Po poročilih, ki jih je skupščina odobrila, je sledila obširna debata o proračunu in bodočem delovanju. Z novim proračunom bo modelarstvo in jadralsko letalstvo v vsej državi še izdatneje podprto, razen tega pa je skupščina dala glavni upravi široka pooblastila, da najde sredstva, potrebna za razširjenje civilne motorne aviacije. Za jadralsko letalstvo v Sloveniji je bilo oblastnima odboroma v Mariboru in Ljubljani ter centru na Blokah odobrenih 280.000 din, na račun doseženih uspehov pa še 80.000 din nagrad.

— Življenjski jubilej narodne žene. V Mariboru je praznovala včeraj 70-letnico svojega plodnosnega življenja ga. Olga Balonova, mati ge. dr. Lipoldove. Ime ge. Balonove je tesno povezano z vsemi našimi nacionalnimi in dobrodelnimi organizacijami ob naši severni meji. Njeno nesebično in požrtvovalno prizadevanje za ustanovitev in izpopolnitev Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju ne najde zlepa primere in pravih besed zahvale in priznanja. Mnogim čestitkam onih neshetih, ki so imeli srečo in priliko, da so spoznali go. Balonovo in njen gostoljubni dom v Mariboru, se pridružujemo tudi mi z željo, da bi plemenita gospa še dolga leta posvečala svoje preizkušene moči vzvišenim nalogam našega ženstva v dobro naroda in domovine.

— Dvojen roparski umor je bil izvršen v noči od ponedeljka na torek v Seščah pri St. Pavlu pri Preboldu. Neznani zločinec se je ponoči splazil v hišo 70-letnega posestnika in mlinarja Franca Janšeta ter napadel spečega Janšeta in njegovo 78-letno ženo Juliano. Obema je zasadil nož v vrat in jima nato s kladivom zdrobil lobanji. Zatem si je prisvojil okrog 3000 din, ki

Politika

Nekaj nezaslišanega se je zgodilo!

»Deutsche Nachrichten« iz Zagreba poročajo, da manjka na manjšinskem oddelku nemške ljudske šole v Mariboru prostorov za nov razred, da niso mogli biti sprejeti otroci nemških državljanov in da morajo obiskovati naše narodne državne šole.

Ali si še nismo na jasnem, za koga vzdržuje naša država nemške manjšinske šole? Ali smo že kdaj slišali, da je katera koli država na svetu za decenarij državljanov, ki živijo recimo v ustanovila in vzdrževala slovenske ljudske šole? Obratno pa nam je znano, da v

ni prostora za slovenske šole za lastne državljane slovenskega rodu.

List, ki se tiska pri nas v Zagrebu in je namenjen našim državljanom, bi nujno potreboval navodil in pouka, da se naša javna in prosvetna uprava, ki se odlikuje po pravični objektivnosti napram narodnim manjšinam, ne sme tako drzno in po krivici napadati in da se ji ne smejo delati očitki s tako prozornim in hudobnim namenom. Gospod izdajatelj Karl Herman iz Laškega se pač ne bo lahko izgovarjal, da mu prilike pri nas niso bile znane in je zato v dobri veri izrekel tako neutemeljeno in krivično obtožbo na naslov naše javne uprave!

Izgleda nam tako, da je tako pisanje pač nekaj nezaslišanega!

Za šolo in narodno prosveto

Zupan kmečke občine v Stanišincih v Srbiji je zgradil na svoje stroške veliko in moderno dvonadstropno šolo za štiri razrede in stanovanja za učitelje. Šola je združena velika terasa za solnčenje, zdravniška ambulanca, kopalnica, biblioteka in na dvorišču lep bazen za kopanje. Vse to je zgradil kmet Dobrosav Dumanović za 800.000 dinarjev.

V tej zvezi poroča »Nova Riječ«, da je delniška družba rudnika Trepča imela po uradni bilanci, objavljeni v francoskih listih, v letu 1936. preko 300 milijonov dinarjev čistega dobička. Iz čistega dobička tega rudnika v Ju-

Reportaža iz kavarne

Celje, pred 1. aprilom.

Odkar so me slovenski časopisi poučili, kako hvaljevredno in celo čednostno je prisluškovati v kavarni, nastavljam ušesa, da so mi že kar sumljivo zrasla. Pa mi ni žal, saj je vredno potruditi se, ko zveš kar neverjetne stvari ne da bi ti bilo treba zahtevati časopis in si napenjati oči. Kar zlekneš se in slišiš travo rasti:

H gospodu pri sosedni mizi prisede tujec: Pozdravljen! Si že slišal? V Ljubljani že vsi vedo: Zopet je bilo na tem, da dobimo novo vlado. Eden izmed štajerskih poslancev je bil na tem, da postane minister. V prvem veselju je naročil še salonski voz do Celja, pa so mu rekonstrukcijo vlade odložili...

Tam spredaj šepeče nekdo: Govori v parlamentu pa vendar niso od muh: Ker se je nekdo v svojem govoru obregnil ob to, da ležijo kosi avtomatske telefonske centrale brez koristi ne-

kje v Skoplju, je sedaj že izdano naročilo, da jo takoj poiščejo in prenesejo v Celje. Za novo sezono naših kopališč bo že funkcionirala. To mi je povedal, seveda zaupno, neki gospod od poštne direkcije...

Železniški poduradnik pripoveduje tajinstveno svoji družbi: Ah, pri nas na železnici so sedaj vsi brez glave. Pomisli: iz fonda za narodno obrambo, za katerega so zvišani tudi državni davki za 10 let naprej, se bo regulirala Savinja kar v enem do konca, kar je za železnico v Celju silno važno, ker bodo tiri prestavljeni in odpadeta oba mosta. To pa se mora zgoditi iz vojaških ozirrov silno hitro, do junija mora biti že vse gotovo. Pri nas sedaj delajo načrte noč in dan, pa so vse obvezali, da ne smejo teh zaupnih zadev nikjer praviti. Celu meni jih tajijo, pa se jim le pomilovalno smejem...

Kancelist s sodnije prisede k meni in hoče od mene novic. Ker mu ne morem postreči, mi zaupa sam, da se bo že 1. aprila spremenilo celjsko upravno sodišče v kasacijo za vso državo, upravno

sodišče pa pride v Maribor v nadomestilo, ker je moral Maribor odstopiti Prekmurje okrognemu sodišču v Murški Soboti...

Pride natakari in pove, da bodo znižali ceno »prvovrstni« črni kavi in opustili časopise, saj jih res tudi ne bo mogel nihče čitati v tesnobi. Da pa ne bo neprimerno, ker se mora več družb stisniti k eni mizi, bodo za Zide posebne mize rezervirane. Pa vse to bo šele od 1. aprila, do takrat je to še poslovna tajnost... Natakari je to slišal mimogrede, pa si tega ne upa praviti naprej... Seveda zaradi službe...

Pri sosedni mizi je vznemirjenje: Prišel je tajinstveni gospod, ki takoj pripoveduje, da je ravnokar poslušal ruski radio in slišal, da se je posrečilo ustanoviti Panameriko in da sedaj pride na vrsto Panevropa...

Naenkrat nastane vznemirjenje pri profesorski mizi: Nekdo je prinesel vest, da bodo za Veliko noč samo trije dnevi prosti, in sicer sobota, nedelja in ponedeljek. Ker je zatrjeval, da je dobil vest od »osebe od prosvete«, so

se vsi razburili in pričeli debato o umestnosti dolgih in kratkih počitnic.

Tam v kotu se je znani mesar razburjal nad socialno zakonodajo, ki dopušča, da morajo mesarski vajenci postavljati stojnice na trgu že pred četrto uro zjutraj poleti in pozimi. Da bi se mesar razburjal zaradi prenežne socialnosti?... Pa on nima stojnice...

Tudi pri advokatski mizi je naenkrat razburjenje: nekdo je rekel, da bodo tudi pri teh volitvah zmagali abstinenti; v mislih je imel volitve v pokojniški zavod...

Lepi fant od manufakture je tajinstveno razlagal svojim tovarišem, da je sicer koncentracija na pohodu, da pa bo veljala samo za politiko in gospodarstvo, nikakor pa ne za kulturo, vsaj ne za celjsko...

Cul sem dovolj, vse sem verjel in zato zapisal kot pravo in čisto resnico in novico čitateljem.

Zanesljiv prisluškovalec.

Kino UNION Celje
predvaja:

31. marca do 3. aprila vefilm iz življenja spijonov v režiji slavnega Turžanskega

Tajni signal L. B. 17
Willy Birgel Hilde Weissner Theodor Loos

Od 3. do 6. aprila najaktualnejši film sedanjosti

GOSPODAR VOJNE

V glavni vlogi Boris Karlov

sta jih imela zakonca skrita v postelji, in izginil. Orožništvo je ukrenilo vse potrebno, da čimprej pojasni zverinski umor in izsledi morilca.

— **Znižane cene na avtobusni progi Celje—Logarska dolina** za člane SPD. Povratne vozovnice iz Celja v Logarsko dolino se izdajajo planincem s 25% popusta. Skupinam 4 planincev, ki predložijo članske izkaznice, se dovoljuje pri ceni povratnih vozovnic še poseben 25-odstotni popust za progo iz Celja na Ljubno, v Luče, Solčavo in Logarsko dolino. Izredni popust velja le izven glavne sezone, od 15. septembra do 15. junija vsakega leta. Planinci, poslužite se teh ugodnosti pri svojih turah v Savinjske planine.

— **Frischaufov dom na Okrešlju** bo o velikonočnih praznikih oskrbovan od likega petka do torka po Veliki noči. Kocbekov dom na Korošici je že od 24. ura stalno oskrbovan. Pri obeh postojankah je sneg za smučanje najboljši, povsod pršič. Pot iz Luč na Korošico je zaznamovana z zimsko markacijo.

— **Tisoči se lahko zmotijo, a milijoni ne!** S tem se pojasnjuje dejstvo, da se danes milijoni poslužujejo Chlorodont paste za zobe, da imajo lepe bele zobe. Chlorodont je pojm kvalitete in cenečnosti.

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 1. aprila: Pretežno jasno, jutranja megla, zlasti na vzhodu, temperatura nespremenjena.

Slavnostna akademija „Soče“

Na praznik 25. t. m. zvečer je bila v veliki dvorani Narodnega doma v Celju dobro obiskana slavnostna akademija celjske »Soče«, ki slavi letos 10-letnico svojega obstoja. Društveni predsednik g. J. Rakovšček je imel uvodoma po sili razmer le kratek nagovor s pozdravom zastopnikov raznih društev in občinstva, po večini članov društva emigrantov. Prof. dr. L. Čermelj je zastopal Zvezo emigrantskih udruženj v Beogradu, načelnik Ivo Sancin društvo »Sočo« - matico v Ljubljani, prof. dr. K. Gantar Sedežno družino; navzoči so bili tudi razni drugi zastopniki celjskih društev, med katerimi smo tu in tam koga pogrešali.

Sporod je obsegal prav pestre in izbrane točke. Kot gost je nastopil moški zbor društva »Nanos« iz Maribora, ki je prav lepo zapel Devovo »Soči«, Jerebovo »O kresu«, dve narodni koroški in Tevžovo »Domov bi rad«, katero je moral ponoviti. Zbor se je odlično uveljavil. Dobri znanci naših koncertov in akademij, ge. Lapajnetova in Sanečnova sta tudi na tej akademiji oskrbeli štiri odlične točke: dva solo-speva ge. Sanečnova »Trenotek« in »Mene ni požela kosa«, Lajčičovo »Begunko pri zibelci« in kot dodatek Čerinov »Verin valček«. Poleg toplega priznanja sta obe naši umetnici prejeli tudi šopke. Ravnatelj Glasbene Matice, g. K. Sancin je ob spremljevanju svoje ge. soproge zaigral Dvořakovo »Humoresko« in svoj originalni »Kmečki ples«. Gosp. ravnatelja preveč poredkoma slišimo na koncertnem odru; da bi ga radi pogostejše, je dokazalo občinstvo, ki

je zahtevalo dodatke, čemur je bilo ustrezno s ponovitvijo »Humoreske«.

Deklamacije so bile prav primerno izbrane. Pesnica Ruža L. Petelinova je občuteno podala Grudnov »Pomladni veter«, Ciril Velušček pa Gregorčičevo »Na potujčeni zemlji« z velikim zanosom in živjetjem. Ga. A. Sadarjeva je naštudirala Zupančičevo »Kovaško« in III. sliko »Hlapca Jerneja« — »Na Tičnici«. Zamislek in scenarij »Kovaške« z govornim zborom, projektiranim v silhueto na pozornico, je bil nadvse posrečen, a tudi zbor je to težko pesem lepo podal. Seveda se pa govorni zbor le z vajo vpoje, vglasi, zato bi bilo dobro, da bi se tak zbor ne sestavljal samo ad hoc, marveč da bi bil enak našim pevskim zborom pri svojem delu in ustvarjanju repertoarja. Akademika Cigoj in Grobelnik sta prizor študenta in Jerneja, ko slednji jemlje slovo od svojega doma in prespi v družbi s študentom prvo noč pod milim nebom v veri, da pride dan, ko ga bo dom zopet sprejel pod svoj krov, podala z občutkom in dobro igro.

Z izbranim sporedom in izbranimi močmi so celjski »Sočani« prav dostojno proslavili ta jubilej. Po akademiji so se zbrali primorski rojaki v restavracijskih prostorih Narodnega doma, kjer so v animiranem razpoloženju preživeli še nekaj lepih ur.

Celje in okolica

c Slovo in sprejem. Velike reči smo v Celju doživeli ta teden. Bilo je slovo bivšega župana in prihod ter nastop na novo imenovanega. Skoraj ne vemo, kaj je bilo bolj ganljivo in bolj priščno. Pa o vsem tem smo čitali govor in se divili lepoti slovenskega jezika ter razkošni in bogati zakladnici izbranih superlativov. Ne bo lahko kdaj pozneje povedati še več lepega. Celje je preživelo in doživelo višek svoje slave, ki ga ni mogla zmanjšati odsotnost 14 mestnih svetnikov niti prazni sedeži sicer tako svečano opremljene sejne dvorane s slikama dosedanjih dveh izvoljenih slovenskih županov. Pa niso oni vsi, ki so manjkali in se ob slavnostni uri sprehajali po mestu, nasprotniki ali celo sovražniki vsega tega, kar je odhajalo in kar je prišlo. Niso to, vsaj večina ne, le o deljenih in nedeljenih simpatijah si niso povsem edini. Bolj složno in enotno pa gledajo na vse to celjski davkoplačevalci, ki jih ne vznemirja več, ali nam bo dalo novega pravnega referenta upravno sodišče ali pa ona kultura, ki se je nedavno v Celju tako krepko odrezala in tudi veličastno zavojevala celjsko kulturno življenje. Novi velikoceljski imenovani predsednik občine je prihajal na svoje mesto v spremstvu gg. prof. Bitenca in Dolinarja. Kultura in gospodarstvo, prav posebno pa še hmelj pod novim vodstvom ne bo trpel sile.

c Novi celjski župan je prevzel posle. V ponedeljek dopoldne se je mestno uradništvo poslovilo od dosedanjega župana g. Mihelčiča, v torek dopoldne pa je na novo imenovani župan dr. Voršič sprejel mestno uradništvo. V ponedeljek zvečer je bila v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu slavnostna seja mestnega sveta. Zanimivo je, da je bilo treba čakati 20 minut, da je postala seja sklepna. Seje se je udeležilo samo 23 članov mestnega sveta izmed 37. Sejo je otvoril na novo imenovani župan dr. Alojzij Voršič. Omenil je, da je dopoldne prevzel svoje posle, in je prečital odlok o sprejetju ostavke dosedanjega župana g. Alojzija Mihelčiča, pravnega referenta dr. Hodžarja in finančnega referenta Vinka Preloga in o razrešitvi člana mestnega sveta g. Franca Leskovška, ter o imenovanju dr. Voršiča za predsednika mestne občine in gg. Mihelčiča, dr. Mlinarja, ravnatelja Čermelca in železniškega uradnika Repnika za člane mestnega sveta. Nato je zaprisegel sebe in na novo imenovane člane mestnega sveta. Dosedanji župan g. Mihelčič je poročal o dopoldne izvršeni oddaji občinskega premoženja novemu županu. Blagajniški prebitek zna-

Molitveniki, rožni venci in razne lepe stenske slike poceni in v veliki izbiri pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7—9. Imamo že tudi najnovejše velikonočne razglednice!

ša 902.378.73 din, dolgovi mestne občine 15.524.812.47 din, premoženje pa 34.866.946.80 din. G. Mihelčič se je zakvalil članom mestnega sveta za sodelovanje v dobi svojega županovanja in želel dr. Voršiču mnogo uspehov. Župan dr. Voršič se je zahvalil g. Mihelčiču za njegovo delo in izjavil, da bo to delo nadaljeval, ter prosil člane mestnega sveta, da bi tudi njega podpirali. Ob zaključku so vsi navzoči vzkliknili Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu.

c Spomini... Tiskovna zadruga v Ljubljani je leta 1925. izdala »Knjigo spominov«, ki jo je napisal naš znani, prerano umrl pisatelj Ivan Lah. Prva poglavja teh spominov so pisana v taboru Mittergrabern na Nižjem Avstrijskem spomladi 1916. Pisatelj pravi v predgovoru, da je te svoje zapiske skrivaval v postelji in jih pri odhodu srečno rešil. Čas beži in na marsikaj smo že pozabili. Morda bodo naše potomce ti časi bolj zanimali nego nas, ki smo jih preživeli. Tako je zapisal Ivan Lah pred 14 leti. Kaj bi napisal, da je doživel jesen 1938 in še marec 1939! On, ki je preživel kot študent-revolucionar svojega mlada leta v zlati slovanski Pragi. Kaj bi danes rekel Ivan Lah o onih, katerih imena srečujemo v njegovih spominih v čudni in sramotni luči, danes pa se pri nas ne najde zanje dovolj besed slave in časti. Čas pač hitro beži, in mi vsi preživljamo propadanje moralnih temeljev in razvrednotenje najvišjih idealov in vrednot, na katerih se je gradila tudi naša jugoslovenska svoboda. Ta Lahova knjiga je razprodana, v Celju je vzbujala še posebej mnogo zanimanja. Spomnil sem se nanjo tudi jaz te dni, ko obujam spomine na Ivana Laha in ko čitam slavospeve zaslužnim Celjanom v nekem časopisu. Tudi to še pride na tehtnico pravice in na luč solnce, ki mu nihče malih in slabih ne more zastaviti ceste. —o—

c Vzgoja srednješolk. Iz dopisa o vzgoji srednješolk, ki ga je objavila »Slovenija«, posnemamo: »Če pa se hoče prepovedati srednješolkam moška družba, se mi tako zdi, da bi bil tale vrstni red najbolj pravi: najprej naj se prepove profesorjem samim izven službe vsako sestajanje s študentkami. Se, če bi se pokazalo, da je to premalo, ne bom imel nič zoper to, če se ta prepoved razširi tudi na druge kavalirje. A zopet, kakor rečeno, sem mnenja, da bi ta prepoved morala iti vzporedno s poukom in nadzorstvom oseb, ki imajo zaupanje mladine. Menda mi

ni treba še posebej razlagati, da za tako zaupanje še ni dovolj, če je kdo profesor. Vzgoja je pač tudi umetnost, sama strogot in trda volja še nista dovolj. Prepričan sem, da velika večina profesorjev te vrste »vzgojne« načine prav tako odločno obsoja, kakor jaz in vsak pravi prijatelj mladine. Prav v njihno korist bo torej, če se ločijo od njih tudi navzven. Star pregovor pravi, da riba pri glavi smrdi. Naj torej napravijo tisti, ki jim je za stvar in tudi za lastno dolžnost, najprej zgoraj red. Potem se pa lahko zanesejo, da pojde tudi spodaj, če že ne zlahka, pa vsaj mnogo lažje. Sicer pa slišimo, da ima sedanja učna uprava voljo, odpraviti vse podobne izrastke »nacionalne« vzgoje. S preveliko obzirnostjo seveda ne sme nastopati. — Očitek glede »nacionalne« vzgoje v Celju gotovo ne bo držal; pač pa se govori, da bi to veljalo v Celju morda za nekoga, ki nima z nacionalnimi krogi prav nič skupnega.

c Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 3. aprila ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole g. ravnatelj Karlo Sancin o »glasbi nekdanj in danes«. Predavanje bo spremljalo nad 50 zanimivih skriptičnih slik, ki bodo ponazorovale predavalno snov. Predavanje bo poljudno in torej razumljivo vsakomur. Zato vabimo vse, ki se zanimajo za zgodovinski potek in razvoj glasbe in njene umetnosti, da se udeležijo tega zanimivega in poučnega predavanja.

c Diplomiran je bil na pravni fakulteti ljubljanske univerze g. Boris Kalan, sin odvetnika g. dr. Ernesta Kalana v Celju. Iskreno čestitamo!

c Udeležite se sokolske mladinske telovadne akademije! Sokolsko društvo Celje I bo priredilo v soboto 1. aprila ob 20.30 mladinsko telovadno akademijo v veliki dvorani Narodnega doma. Spored bo zelo pester in učinkovit. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove. Udeležite se te prireditve mladega, agilnega sokolskega društva v čim večjem številu!

c Stavbna zadruga drž. uslužbencev v Celju je imela sinoči pod predstvom gimnazijskega direktorja g. Franca Mravljaka v prostorih Nabavljalne zadruge svoj redni občni zbor ob veliki udeležbi zadružnikov. Zanimivo poročilo zadružnega tajnika g. Antona Cvahteja je bilo soglasno odobreno, istotako pa so bili soglasno izvoljeni vsi dosedanja člani upravnega in nadzornega odbora, v kolikor jim je po zadružnih pravilih potekla funkcijska doba. Mnogo zanimanja in živahne razprave je

povzročil samostojni predlog g. rav. Antona Zorka, ki ga je stavil v tem cilju, da bi se s stalno štednjo vseh onih zadržnikov, ki stanujejo že v zadružnih hišah, in onih, ki reflektirajo na stanovanja v zadružnih hišah, zbral zadosten gradbeni fond, ki bi zadrugi omogočil gradnjo novih zadružnih hiš, v katerih bi imeli člani zadruge po znosnih cenah družinska stanovanja. Debata o tem vprašanju je prinesla med zadružnike mnogo plodnega razčiščenja in je po sprejetih sklepih pričakovati, da bo Stavbna zadruga svoje delovanje v tej smeri krepko poživila.

KINO DOM CELJE

Od 31. t. m. do 2. IV.: »Ponočna rož«
Od 3. do 6. IV.: »Pesem reke«

c **Razpored bogoslužja v pravoslavni cerkvi sv. Save v Celju.** Na Vrbico - Lazarjevo soboto 1. aprila ob 14. procesija iz cerkve. Po procesiji večernja. Blagoslovitev vrvice na cvetno nedeljo 2. aprila s čitanjem pasijonskih evangelijev. — Na veliki petek 7. aprila ob 16. večernja z iznošenjem plaštanice in poljubljanjem Kristusovega groba, nato jutrenje. — Na veliko soboto 8. aprila ob 10. večernja z liturgijo. — Na Veliko noč (Voskresenje) 9. aprila ob 4. jutrenje, ob 10. liturgija, ob 13. bdenije. — Na drugi dan Voskresenja 10. aprila ob 10. liturgija.

c **Iz starokatoliške cerkve.** Za velikonočne praznike bo služba božja: Na cvetno nedeljo ob 9. dopoldne blagoslovitev oljk, nato maša. Na veliki četrtek ob 18.30 maša, med mašo skupna spoved in obhajilo. Na veliki petek služba božja ob 9. dopoldne. Na veliko soboto ob 19. obred Vstajenja, nato blagoslovitev jestvin. Na Veliko noč slovesna služba božja izjemno ob 10. dopoldne. Na velikonočni ponedeljek odpade v Celju služba božja, ker bo ta dan v Trbovljah ob 9. dopoldne v Sokolskem domu.

c **70-letnica ge. Marije Janžekove.** Na praznik 25. t. m. je dopolnila znana gostilničarka in posestnica ga. Marija Janžekova v Celju 70. leto svojega življenja in praznovala obenem tudi svoj god. Jubilatka se je rodila 25. marca 1869 v Ločah pri Poljčanah. Leta 1889. je prišla v Celje in prebiva tu že polnih 50 let. Leta 1901. se je poročila z mesarskim mojstrom in gostilničarjem g. Martinom Janžekom, ki je umrl leta 1923. Ge. Janžekovi, ki je vse svoje življenje posvetila neumornemu delu za svojo rodbino in ki je naročnica našega lista že od njegove ustanovitve, iskreno čestitamo k lepemu jubileju in ji želimo, da bi še dolgo vrsto let zadovoljna uživala sadove svojega dela in truda!

c **»Pravljico o morju«,** simbolično enodejanko pisateljice Anice Černejeve, bosta uprizorila podmladka JS na drž. deški in deški meščanski šoli v Celju v nedeljo 23. aprila v Mestnem gledališču. Igrali bodo sledili pevski nastopi obeh mladinskih pevskih zborov in telovadna akademija.

c **Tujski promet.** V marcu je obiskalo Celje 1061 tujcev (938 Jugoslovenov in 123 inozemcev) nasproti 952 v letošnjem februarju in 1153 v lanskem marcu.

c **Žetev smrti.** Na Bregu štev. 1 v Celju je umrla v četrtek šestletna Anka Wltavska, hčerka občinskega tajnika g. Bernarda Wltavskega. V celjski bolnici so umrli: v nedeljo 80-letni občinski revež Ivan Tomšič iz Podčetrčka, v torek 14-letna Dragica Hvalčeva, hčerka uradnika g. Hvalca iz Celja, v četrtek 89-letni občinski revež Franc Zvegljč iz Letuša in v petek 28-letna kurjačeva žena Marija Macuhova iz Celja. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojem naši iskreno sožalje!

c **Soferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, šmarskega in konjskega sreza** bodo v četrtek 6. aprila ob pol 9. dopoldne na sreskem načelstvu v Celju. Zadevne prošnje je treba čimprej vložiti na sreskem načelstvu v Celju.

c **Ostro streljanje za mladino** bo priredila Strelska družina v Celju v nedeljo 2. aprila od 9. dopoldne dalje na strelišču v Pečovniku. Najboljši strelci bodo prejeli nagrade.

c **Šahovski brzoturnir.** Celjski šahovski klub je priredil v sredo zvečer svoj mesečni brzoturnir, ki se ga je udele-

žilo 12 igralcev. Prvo mesto je dosegel g. prof. Gabrovšek z vsemi 11 dosegljivimi točkami, drugo in tretje mesto pa si delita gg. Vladimir Diehl in Dobraje z 9 točkami. V nedeljo 2. aprila bo gostoval Celjski šahovski klub v Trbovljah in igral prvenstveno tekmo s tamkajšnjim šahovskim klubom.

c **Glavni šahovski turnir** Celjskega šahovskega kluba, ki se ga je udeleževalo 17 igralcev, je bil te dni zaključen. Prvo mesto in naslov prvaka za leto 1939. si je priporil g. Slavko Cijan. Dosegel je 14½ izmed 16 točk brez poraza, drugi je g. inž. Sajovic s 13, tretje in četrto mesto si delita gg. inž. Pipuš in Detiček z 12 in pol, peti je g. Schneider z 11, šesti g. Fajs z 9, sedmi g. E. Csörgö z 8 in pol, osmi g. Grašer z 8, deveto in deseto mesto si delita gg. dr. Pokorn in F. Csörgö s 6 in pol, enajsto in dvanajsto mesto gg. Rupar in Pešič s 6, trinajsto in štirinajsto gg. Mirnik in Vožlić s 5, petnajsto, šestnajsto in sedemnajsto mesto pa si delijo gg. Davidovac, inž. Marjanović in Latinović s 4 točkami.

c **Uradni dan Zbornice za TOI za Celje** in okolico bo v torek 4. aprila od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c **Trgovine na veliko soboto.** Združene trgovce za mesto Celje sporoča: V smislu navedbe o odpiranju in zapiranju trgovin morajo biti vse trgovinske obratovalnice na debelo na veliko soboto 8. aprila ves popoldan zaprte, obratovalnice na drobno se pa morajo zapreti ob 17.

c **Slovensko obrtno društvo v Celju** bo priredilo za binkošne praznike 3-dnevni avtobusni izlet v Gorico, Benetke, Padovo in Trst. Prijave se sprejemajo v tajništvo v Obrtnem domu. Gledališka ulica 2, vsak dan od 8. do 9. dopoldne.

c **Požar v Podgori pri Galiciji.** V soboto okrog 20. se je vnelo stanovanjsko poslopje 74-letnega posestnika Franca Krulca v Podgori pri Galiciji. Gasilci iz Celja in z Lopate so kmalu prispeli na kraj požara, čeprav so morali kreniti peš na hrib, na katerem leži vas. Akcijo gasilcev je zelo oviralo pomanjkanje vode. Hiša je pogorela do tal, gasilec pa je skupno z domačini uspelo rešiti kozolec in svinjak. Živino so spravili domačini pravočasno iz hleva. Krulce in njegovi svojci, ki so bili že legli spat, so si rešili samo golo življenje. Pri gašenju se je posestnik Franc Krulce hudo ponesrečil. Opekel se je po glavi in rokah ter si izpahnil desno nogo. Zdravi se v celjski bolnici.

c **Izlet v Bolgarijo in Carigrad.** Jugoslovnsko-bolgarska liga v Ljubljani bo priredila v prvi polovici julija svoje tretje potovanje v Bolgarijo, združeno z izletom v Carigrad. Odhod iz Ljubljane bo organiziran tako, da bodo udeleženci potovanja lahko 12. julija prisostvovali slovanskim slavnostim ob priliki junaškega sabora. Potovanje bo trajalo 15 dni. Določena je naslednja pot: Iz Ljubljane do Beograda z vlakom, od Beograda do Vidina po Dunavu skozi Železna vrata, od Vidina z vlakom v Sofijo, iz Sofije v Plovdiv, Staro Zagoro, Trnovo in Varno. Iz Varne s posebno izletniško ladjo v Carigrad, Iškidar, Hajdar Pašo in Prinčeve otoke v Marmornem morju. Iz Carigrada nazaj v Varno in preko Sofije, Niša in Beograda domov. V vsakem kraju bodo prirejani izleti v okolico (n. pr. iz Plovdiva v Bačkovski manastir, iz Varne v Evksinograd in k Sv. Konstantinu itd.). V Varni bo dovolj časa za kopanje. V Carigradu bo poskrbljeno za strokovno vodstvo pri ogledovanju mesta in okolice. Cena potovanja je 2.460 din za osebo. V to ceno je vračunana vožnja z brzim vlakom III. razreda, vsa prehrana, prenočišče (v hotelih, razen v Carigradu, kjer bodo udeleženci prenočevali na ladji), vožnja po Dunavu, izlet v Carigrad in okolico z vodstvom in s tem združenim prevozom. Za II. razred brzega vlaka bi bilo treba doplačati približno 600 din. Članstvo naj se čimprej prijavi, ker je število udeležencev omejeno na 30. V Celju sprejema prijave tajnik Jugoslovnsko-bolgarske lige urednik g. Rado Pečnik v uredništvu »Nove Dobe«.

c **Celjsko pevsko društvo** se najlepše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu družabnega večera »Pesem in ples«; predvsem ge. Erni Moharjevi, primabalerini ljubljanskega

opernega baleta, g. Andri Štruklju in g. Cirilu Rakuši. Posebna zahvala pa vsem darovalcem, kakor tudi zelo poštovanemu članstvu, ki je s svojim delom v največji meri pripomoglo k lepemu moralnemu in gmotnemu uspehu.

c **Odbor društva »Soček v Celju** se prav toplo zahvaljuje vsem, ki so na kateri koli način pripomogli, da je slavnostna akademija ob desetletnici v vsakem oziru tako lepo uspela. Prav tako se zahvaljuje tudi zastopnikom raznih društev in gostom, ki so posetili »Sočino« prireditve.

c **Dijaški kuhinji v Celju** je podaril knjigoveški mojster g. Karol Perc 50 din namesto cvetja na krsto male Anke Wltavske.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 1. do 7. aprila kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj«.

c **Gasilska četa Celje.** Od 2. do 8. aprila ima službo II. vod, inspekcijo namestnik poveljnika g. A. Košir.

Sokolstvo

Priprave naših sokolov za olimpiado

Prihodnje leto bo v Helsinkih na Finskem olimpiadi. Posamezni narodi se že pridno pripravljajo na njo in bodo do olimpiade še meddržavne tekme. Prva te vrste bo letos 13. maja v Parizu. Udeležili se je bodo tudi naši Sokoli. Zaradi tega sta bili že dve pregledni tekmi, ena 19. marca v Ljubljani, druga 26. marca v Zemunu. Tekme v Ljubljani so se udeležili bratje Miroslav Forte, Boris Gregorka, Milan Potokar in Milan Skrbinšek (Ljubljanski Sokol), Konrad Grilec (Celje-matica) Janez Pristov (Jesenice), Ivan Bizjak (Trbovlje), in Stjepan Boltžar (Zagreb II). Tekme v Zemunu so se udeležili bratje Abadžija in Mihočinović (Beograd-matica), Budja in Bela (Beograd I), Merzlikin in Stergar (Beograd V), Jovin in inž. Ivančević (Sombor), Prutki, Momčilović in Šolc (Osijek), Kovačević (Sarajevo), Štefanović (Novi Sad), Kujundžić in Sudarević (Subotica).

Če uvažujemo obe tekmi in spojimo rezultate obeh, ugotovimo, da je dosegel izmed 60 dosegljivih največ točk br. Konrad Grilec iz Celja s 53,5, drugi je br. Budja (Beograd) s 53,2, tretja sta Merzlikin in Kujundžić s 53,1, četrti Janez Pristov s 51,4. Pri tekmah v Ljubljani sta sodila brata Leon Stukelj in Antosievicz, oba mednarodna tekmovalca, pri tekmah v Zemunu pa brata Vukotić in Ban. Vsi tekmovalci se bodo pomerili še 9. aprila pri izbirnih tekmah v Zagrebu, kjer bo sestavljena vrsta za meddržavne tekme v Parizu.

Bratje so tekmovali v prostih vajah, na drogu, bradlji, na konju na šir z ročaji in v preskoku čez konja. Gledalci so imeli priliko občudovati krasne izvedbe prostih vaj bratov Pristova, Grileca in Boltžarja, na drogu in konju je bil na višku br. Grilec. Slednji je vsled poškodb skoraj dve leti prekinil telovadbo, zato je s svojimi izvedbami navzoče še bolj presenetil. Vsekakor smo prepričani, da bodo naši bratje dostojno predstavili naše sokolstvo na meddržavni tekmi v Parizu in nas uspešno zastopali tudi na prihodnji olimpiadi.

x **Veliko cross-country tekmovalje,** ki ga bo priredila v nedeljo 2. t. m. ob

11. na celjski Glaziji Sokolska župa Celje, bo eno največjih tekmovalj te vrste pri nas. Nad 70 bratov in sester se je prijavilo za to srečanje. Poleg številnih prijav župnih edinic bo poslala svoje moštvo tudi zagrebška župa. Nastopili bodo najboljši tekmovalci celjske župe tako med naraščajem, kakor med člani. Članice in naraščajnice pa se bodo tokrat prvič pomerile v tej disciplini. Dolžina proga znaša za člane okrog 4000 m, za naraščaj 2000 m ter za članice in ženski naraščaj 1500 m. Start in cilj vseh prog bo na Glaziji. Sokolsko in ostalo občinstvo vabimo, da si ogleda to zanimivo tekmovalje.

Sport

* **Atletiki:SK Bratstvo.** V nedeljo 2. aprila ob 13.30 se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« v Celju finalna podsavezna prvenstvena tekma med celjskimi Atletiki in prvacom ljubljanske skupine SK Bratstvom z Jesenic. Ker so Atletiki v dobri formi in uživa Bratstvo, moštvo v Celju dobro znanega Trifunovića, dober sloves in bo v nedeljo prvič nastopilo na celjskih tleh. Ob 15. se bo pričela istotam prvenstvena tekma mladim SK Jugoslavije in Celja. Glavno tekmo bo sodil g. Erlich, mladinsko pa g. Hobacher. Moštvo SK Celja bo igralo v nedeljo finalno tekmo v Čakovcu s CSK.

* **V tekmovalju za državno nogometno prvenstvo** so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Sarajevu Slavija (S):Ljubljana 2:0 (1:0), v Beogradu Jugoslavija:Slavija (V) 0:0 in Jedinstvo:Hašk 2:1 (0:0), v Zagrebu Gradjanski (Z):Hajduk 3:0 (1:0), v Zemunu BSK:Zemun 5:0 (0:0) in v Skoplju Gradjanski (S):Bask 1:0 (1:0).

* **Zaključno izločilno tekmovalje** za prvenstvo LNP je dalo v nedeljo naslednje rezultate: v Celju Celje:Olimp 5:5 (3:0) in Atletiki:Amater 4:1 (3:0), v Mariboru CSK:Železničar 2:2 (1:1), v Ljubljani Mars:Reka 3:2 (1:1) in Jadran:Švoboda 3:1 (1:1), v Kranju Kranj:Hermes 3:3 (1:1) in na Jesenicah Bratstvo:Kovinar 6:4 (3:2). Prvaki celjske skupine je SK Atletik, prvaki mariborske skupine je CSK, prvaki ljubljanske skupine pa Bratstvo z Jesenic. Za ožje tekmovalje so se kvalificirali Atletiki, SK Celje, CSK, Železničar, Maribor, Bratstvo, Hermes in Kranj. Moštvo SK Celja je na dokaj čuden način prepustilo Olimpu 1 točko, zaradi česar je Jugoslavija zdrknula na zadnje mesto na tabeli in bo najbrž izpadla iz I. razreda.

* **Velikonočni veleslalom na Okrešlju.** Namesto nameravane tekme v smuku s Savinjskega sedla na Okrešlju bo pripravil Smučarski klub Celje na velikonočni ponedeljek veleslalom na isti progi. Frischaufov dom na Okrešlju bo odprt in oskrbovan od 8. do 16. aprila. Na veliko soboto bo vozil ob 17. poseben avtobus iz Celja v Logarsko dolino in se bo vračal iz Logarske doline na velikonočni ponedeljek ob 17. Informacije o snežnih razmerah na Okrešlju daje in prijave sprejema do 4. aprila Smučarski klub Celje.

* **SK Celje-nogometna sekcija.** Sestanek I. moštva in mladine bo drevi ob sedmih na Glaziji. Vsi in točno!

* **Vremensko poročilo:** Kocbekov dom na Korošici (1808 m): —7, solnčno, 220 cm snega, pršič. Mozirska koča (1344 m): —3, solnčno, mirno, 70 cm snega, pršič odnosno sren. Smuka odlična.

Iz naših krajev

Škofja vas

Resnica o zaposlitvi pri javnih delih

Škofja vas, 31. marca.

Star pregovor pravi: Če stopiš psu na rep, zacvili. Tako so zacvili naši nasprotniki v »Slovenskem gospodarju« z dne 15. t. m., ki jim ni bil po volji naš članek v »Novi Dobi« z dne 3. t. m. pod naslovom »Beda in brezposelnost«, ker je bilo v njem preveč resnice.

Dopisnik »Slov. gospodarja« zanika, da bi bili pri gradnji ceste Trnovlje—Arclin zaposleni tudi sinovi večjih posestnikov, in trdi, da so tu zaposleni

samo bajtarji. Zato vprašamo dopisnika, ali pozna razliko med posestnikom in bajtarjem. Ali je bajtar oni, ki ima 4, 6 ali 8 glav živine, posestnik pa oni, ki ima samo razdrapano kočico in vrt? Ali imajo bajtarji velika, dobro urejena gospodarska poslopja s sušilnicami za hmelj itd.? Če bi bilo tako, bi bili bajtarji dopisniku gotovo hvaležni, saj bi imeli zlate čase. Dopisnik pa naj pomisli, da smo dobro poučeni in da vidimo, kdo dela na cesti, ter da znamo razločevati posestnika od bajtarja. Če pa to ne zadostuje, smo pripravljeni priobčiti imena sinov onih posestnikov ter navesti njih imetje in položaj, ki ga zavzemajo v javnem življenju, da bodo izvedeli tudi drugi, koga smatra dopisnik

za bajtarja. Tako bo prišlo na dan še mnogo lepega in zanimivega. Zato je najboljši, da dopisnik molči, ker bi sicer utegnil priti v hudo zadrego. Svetujemo mu tudi, da se malo bolje seznani z raznimi nazori, da se bo lažje spuščal v debato o stanovskih vprašanjih ter razlikoval bajtarja od posestnika in delavca od obeh ter njihove eksistenčne zahteve in borbe za nje. On kot večji posestnik pridela v najslabših letinah toliko, da lahko lepo preživlja svojo družino in redi živino ter si za nameček še privoščijo nekaj furovčev. Bajtar pridela v slabi letini komaj toliko, da nekajkrat nasiti sebe in svojce. Kako se naj preživlja delavec, ki nima drugega kakor svoje roke in si v poletnem času, če dopušča vreme, zasluži za delo od jutra do mraka komaj 7 do 8 din na dan, prepuščamo dopisniku »Slov. gospodarja« v razmišljanje. Ko bo dobro spoznal vse te stanove, naj se zopet oglasi.

Dopisnik je v svojem dopisu tudi navedel, da delajo na cesti samo kočarji, nikakor pa ne sinovi posestnikov, kakor smo omenili v »Novi Dobi«. Ko pa je prišel prosit za delo revni bajtar C. J., ga je g. Gaber, podpredsednik občine Škofje vasi, odslavil z motivacijo, da so zaenkrat zaposleni na cesti res najpotrebnejši v občini. Vprašamo g. Gabra (p. d. Lubeja), ali je tudi on tako siromašen, da mora njegov sin delati na cesti? Če se s svojim posestvom, na katerem redi pet glav živine, smatra za kočarja, kaj so pa potem oni, ki imajo res samo kočo, in oni, ki so še revnejši od resničnih kočarjev? Vprašamo g. Gabra, ali so kočarji tudi taki, ki redijo po osem glav živine in pridelujejo hmelj, ker imajo dovolj plodne zemlje?

Vprašamo končno še g. Gabra, kdaj namerava rešiti vprašanje ceste Škofja vas—Ljubečna, ki je nujno potrebna popravila. Gosp. Gaber naj skrbno pazi, da se mu ne bo morda zgodilo slično kakor g. Stojadinoviću. Če pa hoče vedeti še kaj več, smo mu radevolje na razpolago.

Vojnik

v Goliev »Jurček« v Vojniku. Priprave za mladinsko igrico »Jurček«, ki jo bo uprizorilo Sokolsko društvo v Vojniku na cvetno soboto in nedeljo, so v polnem teku. Posebno je društvo pazilo, da pripravi lepo scenarijo in da s tem igri res pravo obeležje. Kostume si je društvo izposodilo od mariborskega Narodnega gledališča, tako da ne bo igra nikjer trpela na originalnosti. Predstavi bosta v soboto ob 20. in v nedeljo ob 15.30. Večerna predstava je namenjena odraslim, popoldanska pa tistim, za katere je igrice spisana, naši mladini. Pridite in razveselite se z njo!

Žalec

Občni zbor SK Žalca

V sredo 15. t. m. zvečer so se zbrali sportniki SK Žalca in polagali obračun svojega delovanja v preteklem letu.

Kljub temu, da razmere v Žalcu niso baš ugodne za sportni klub in da se sportna mladina v mnogih primerih ne more aktivno udeleževati v sportu, se je vendar zbrala v lepem številu, da sliši poročila svojih voditeljev. Udeležba je bila jassen dokaz, da sledi tudi mladina Žalca kljub mnogim oviram razvoju sporta in da hoče v tej zdravni panogi telesne vzgoje odločno sodelovati.

Uvodoma je predsednik kluba g. dr. Ločniškar pozdravil vse navzoče, prikazal splošno delovanje kluba ter končno apeliral na zbrano mladino, naj s svojim delom pripomore k še uspešnejšemu razvoju sporta v Žalcu.

Sledila so poročila funkcionarjev, iz katerih je bila razvidna razgibanost in delavnost v vseh sekcijah, v kolikor so pač dane razmere dopuščale.

Ker je SK Žalec izgubil svoje dolgoletno nogometno igrišče in da se izogne raznim stroškom v zvezi s prvenstvenimi nogometnimi tekmami, je občni zbor sklenil nogometno sekcijo izbrisati iz članstva LNP.

Na predlog nadzornega odbora je prejela uprava razrešnico, nakar so sledile volitve. Na predlog g. Štoklja so bili izvoljeni v upravo naslednji gg.: predsednik Branko Krašovic, I. podpredsednik g. inž. Janko Petriček, II. podpredsednik dr. Adolf Ločniškar, taj-

nik Adolf Steiner, blagajnik Josip Kainz, gospodar Fran Kočvar, načelnik nogometne sekcije Ivan Košenina, lahkootletiske Zoran Pikel, table teniške Žarko Kveder, dramske Rado Štokelj, zimskosportne Vinko Novak, šahovske Adolf Steiner, odborniki: dr. Martin Herman, Fric Vovk in Josip Zagode. V nadzorni odbor sta bila izvoljena gg. Maks Suszynski in Zoran Pikel, v častno razsodišče pa gg. Franc Pikel st. in Rudolf Janič.

Novi predsednik kluba g. Krašovic se je zahvalil za izkazano zaupanje in pozval mladino, naj širi in krepi sport v Žalcu, da bo lahko klub še dalje uspešno kljuval raznim neprijateljskim zagonom in uspešno deloval.

Slovenjgradec

Nevaren požar

Slovenjgradec, 31. marca.

V sredo zvečer je izbruhnil nevaren požar v avtogaraži in skladišču tukajšnjega avtoprevoznika g. Jožeta Rojca, ki je last posestnika g. Franca Kuharja. Iz sosedne kavarne so ob izbruhu požara takoj pritekli na pomoč ljudje, ki se jim pa ni posrečilo vdreti v zaklenjeno garažo. Vendar je prispel na kraj požara takoj šofer tovornega avtomobila, ki je kljub veliki nevarnosti sedel v goreči avto in ga odpeljal iz garaže. Obenem so ljudje hitro odstranili iz garaže sode nafte in olja ter pogasili v skladišču že goreče vreče moka. Skupnemu naporu prebivalstva se je končno tudi posrečilo pogasiti avto s peskom, ki je bil naložen na tovornem avtomobilu.

Požar je nastal pri pnevmatikah tovornega avtomobila, ki so se vsled velike teže in drgnjenja vnele. G. Rojce je namreč vozil pesek, pri čemer se je vnela guma. Škoda je ogromna in to še prav posebno, ker niti avto niti skladišče nista bila zavarovana.

Prav čudno vlogo so pri tem požaru ponovno igrali slovenjegraški gasilci. Kljub dejstvu, da je garaža v sredi mesta, so prišli gasilci s svojim avtomobilom 35 minut po alarmu ter jim zato seveda ni bilo treba stopiti v akcijo in to še posebno iz vzroka, ker so v svoji »naglici« celo pozabili doma brizgalno! Prebivalstvo, ki se je že vračalo s pogorišča, je vso pot z navdušenimi vzkliki in ploskanjem pozdravljalo gasilce, s čimer je dalo duška nezadovoljstvu nad tako skrajno slabo organizirano gasilsko službo. To je letos že četrty primer, da naši gasilci zaradi svoje počasnosti, nepravilnosti in pomanjkljivosti niso pomagali pri požarih. Prebivalstvo je upravičeno ogorčeno nad takšnim vodstvom gasilske čete. Ta primer, da so celo pozabili doma brizgalno, pa presega res vse meje. Zato se prebivalstvo tudi popolnoma strinja z g. Cajnikom, ki je v dveh člankih poudaril, da so našim gasilcem glavna skrb kolajne, ne pa gašenje in pomoč bližnjemu. Lahko si g. načelnik čete pripenja na svoje prsi kolajne in se z njimi fotografira, toda nam bi bilo mnogo ljubše, če bi se rajši izkazal vsaj pri enem požaru! Zaradi tega je že skrajni čas, da se merodajni krogi malo pozanimajo za delovanje naše čete in delijo odlikovanja res samo tistim, ki si jih s svojim delom tudi zaslužijo.

s Čudno postopanje g. župana. Neki višji funkcionar tukajšnjih nacionalnih organizacij je že pred dvema tednoma vložil prošnjo za izstavitev npravnega spričevala. Kljub dejstvu, da sta ta funkcionar in njegova rodbina že dolga leta osebno znana g. županu, g. župan še vedno ne smatra za potrebno, da izda to spričevalo in to pač iz edinega vzroka, ker ta gospod ne trobi v isti politični rog. Vendar pa se pri tej svoji strankarski usmerjenosti g. župan niti ne drži zakonov in ni onemu gospodu še do danes izdal pismene obrazložitve, kakor to zakon izrecno zahteva! Tudi nas zelo zanima, na kak način imajo člani uprave pravico, da si pustijo svoje račune za popravilo peči itd. predlagati občinski upravi, ki te račune potem izplačuje! Mogoče nam bo ta edinstveni primer v občinskem gospodarstvu pojasnil g. župan, kajti mi si ga nikakor ne moremo razložiti, da bi bil v skladu z obstoječimi zakoni!

Štore

š Sokolski oder. Sokolsko društvo Štore-Teharje bo uprizorilo v soboto 1. in v nedeljo 2. aprila tragedijo »Fernando, strah Asturije«. Predstavi se bosta pričeli v dvorani Sokolskega doma v Štorah v soboto ob 20. in v nedeljo ob 16. Igra, ki jo je poslovenil Fr. Rihar, je posneta po resnični družinski tragediji, ki se je odigrala sredi 17. stoletja na gradu grofa Alvareza, v španski pokrajini Asturiji. Ta igra sicer ni novost, a s svojo napeto vsebino v polni meri zadovolji gledalca in se je doslej še vedno z uspehom uveljavila na naših podeželskih odrih. S to igro je postavljena našim mladim igralcem težka naloga, ki ji pa bodo, sodeč po njihovih dosedanjih uspehih, tudi dorasli. V odmorih bo nastopil duet, gg. Kovačič in Koštomaj iz Celja, ki bosta z izbranimi pevskimi točkami kratkočasila občinstvo. Igral bo društveni orkester. Vstopnina običajna. K obilnemu obisku vladno vabi odbor.

Laško

Zborovanje trgovcev laškega sreza

Laško, 31. marca.

V soboto 25. t. m. je imelo Združenje trgovcev za srez Laško redno skupščino v dvorani g. Ferda Roša v Hrastniku.

Predsednik g. Josip Herlah je pozdravil navzoče, posebno zastopnika Zbornice za TOI g. Elsbacherja in zastopnika Zveze trgovskih združenj g. Šmuka iz Ljubljane, ter se je spomnil 75-letnice obstoja veletrgovine And. Elsbacherja v Laškem, kakor tudi praznika vseh trgovcev iz Jugoslavije in bratske Bolgarije, to je trgovskega kongresa, ki je bil lani v juniju.

Predsednik je v svojem poročilu omenil gospodarski položaj trgovstva, ki je vse prej kakor ugoden, ker je trgovski stan preobremenjen z davki in samoupravnimi dokladi, dočim je v rudarskih revirjih še brezposelnost ali pa praznovanje rudarskega delavstva ter povzročila na deželi padanje cen živini in lesu zopet zastoj. Analiziral je tudi, koliko plača dravska banovina doklad v primeri z drugimi banovinami, in dokazal, da je s tem dravska banovina najbolj oblagodarjena. Ostre kritike je bilo slišati tudi zaradi nelegalnega krošnjarnjenja, ki se je razpaslo posebno v našem srezu na najvišjo stopnjo, tako da preti poštememu trgovstvu kot najboljšemu davkoplačevalcu pogin. Isto je z raznimi konzumnimi in nabavljalnimi zadrugami, ki ne plačujejo nobenih davkov, a kljub temu prodajajo nečlanom ter imajo razne privilegije in ugodnosti, ki jih trgovstvo nima. Zelo kvarno na razvoj gospodarstva vpliva tudi to, da se dovoli raznim kartelom, da lahko zvišujejo cene svojim proizvodom po mili volji. Zahteva trgovstva je, da se karteli prepovedo. Največ debate pa je bilo o uputnicah, s katerimi se naj preskrbi ubožnemu prebivalstvu žito in moka za najnujnejši živež po nižji ceni, pa se ta akcija zlorablja v ta namen, da so preskrbeli s tem bogate veleposestnike in podjetnike ter slah dobro situirane ljudi, tako da imajo uputnice značaj nelojalne konkurence, ker reven človek itak nima denarja za vrečo moka. Istotako zahteva trgovstvo, da se izdajanje obrtnih listov brez usposobljenosti za trgovino z mešanim blagom prenove.

Sledilo je tajniško in blagajniško poročilo, ki ju je podal tajnik g. Pleskovič. Oboje je bilo z odobravanjem sprejeto.

Zbornični svetnik g. Elsbacher je v svojem izčrpnem poročilu podal dejanski stan o davkih sploh kakor tudi o uputnicah ter je žel za svoja izvajanja splošno pritrdjevanje.

Poročilo zastopstva Zveze trgovskih združenj g. Šmuka iz Ljubljane je nabito polna dvorana poslušala z velikim zanimanjem. Gosp. Šmuc je žel za svoja zanimiva izvajanja živahen aplavz. Govorila sta še gg. Dergan in Germ, nakar je predsednik z zahvalo vsem prisotnim zaključil lepo uspešno zborovanje.

1 Cvetke z Laškega misijona. Ob priliki laškega misijona smo slišali pozive misijonarjev, naj verniki zahajajo le v katoliške gostilne, naj kupujejo le v

katoliških trgovinah in naj oddajejo svoja dela samo katoliškim obrtnikom. Misijon je našel odmev v 100-odstotni trgovini, ki se je v tako prelevila šele z nastopom novega gospodarja. Dobili pa smo tudi katoliškega krojača, ki bo vedril v spodnjih občinskih prostorih in izdeloval po zagotovitvi nekega Ivana Gr. uniforme slovenskih fantov in deklet. Sedaj bo to lahko, ko je dobila Zveza fantovskih odsekov in dekliških krožkov od države subvencijo pol milijona dinarjev. — Med misijonom smo slišali od misijonarjev cel kup lepih vzgojnih izrazov, ki ne spadajo na prižnico cerkve, ki jo obiskuje javnost: »Frkolinke, ki se mažejo s šminko kakor opice«, »vse tiste ženske, ki stoje zunaj cerkve so zguljene babe«, »vsi moški, ki stoje zunaj cerkve, so pa nesramneži, nečistniki, vlačugarji« itd. Smatramo, da naj v cerkvi vzgajajo ljudi k strpnosti. Vidimo pa, da nekateri tu brezvestno podžigajo ljudi k sovraštvo in strastem.

1 Potek efektne loterije v Laškem. Kakor čujemo, so naši »prosvetniki« pod krinko efektne loterije prodali okrog 24.000 srečk, ki so bile po 6 din, kar v tem primeru predstavlja 144.000 din bruto dohodkov. Ne vemo za točne številke. Iz ust ljudi, ki so pri loteriji sodelovali, pa se čuje o čistem dobičku 90.000 din. Srečke so prodajali po vseh župniških dravske banovine in so jih zaradi »odkrite« firme plasirali tudi v velikem številu med nacionalne ljudi. Zakaj tako, ko misijonarji govore s prižnico, da imejte pridobitne posle samo s »katoliškimi« ljudmi? Prve izžrebane številke srečk so bile objavljene. »Slovenec« z dne 24. februarja pa in so nekateri srečneži svoje »efektne« dobitke odnesli domov že takoj po žrebanju v nedeljo 19. februarja zvečer. »Slovenec« z dne 24. februarja je jepriobčil popravek nekaterih prvotno objavljenih števil. Zanima nas, s kakimi občutki so ljudje nosili nazaj dobitke, ki so že bili po prvotno objavljenih številkah izžrebani. Neki srečnež, ki je zadel kolo, ni dobil kolesa; izgovarjali so se, da je bila njegova srečka prodana iz bloka, ki ga razpečevallec G. ni poravnal prirediteljem loterije. Šele z grožnjo po advokatu je čez nekaj dni prejel kolo. Nekatera kolesa so se vrnila od loterije zopet k prodajalcu. Višek efekta loterije je bil glavni dobiček s svojo burno preteklostjo, z deviznim kritjem in s primernim sorodstvom.

1 Gramozenje naših cest. Onkraj asfaltne ceste pri Radio-Thermi proti Tremmerju je cestni odbor razvozil ob cesti kupe gramoz. Kdor si natančneje ogleda ta gramoz, bo takoj spoznal vrednost gospodarstva sedanjih gospodov. Ta gramoz ni nič drugega kakor s peskom pomešana ilovica, ki bo povzročila na naših cestah še večje blato. Naši sosedje onstran meje imajo moderne betonske ceste, pri nas pa smo glede gramozenja cest še v srednjem veku. Pod načelovanjem g. dr. Roša je cestni odbor pošiljal na naše ceste res trden in odporen material sivo bele barve. Ni važno koliko gramoz je na naših cestah, temveč kakšen je ta material ter kdaj in kako ga razgrinjajo. To vedo prav dobro merodajne osebe, vendar odločajo pri dobavah materiala drugi motivi. Tudi je izključeno, da se jim zaradi podržavljenja ceste Celje—Zidani most—Krško preveč mudilo podpirati svoje ljudi. — Sličen primer je s potjo proti Jagočam, kamor so že pred tremi tedni navozili kupe gramoz, pa menda

čakajo aprilskega deževja, ko bo Savinja spet preplavila vso pot in pobrala še tisti gramoz, ki so ga navozili na račun naših davkoplačevalcev. Loterije in misijoni jim pač dajejo preveč drugih skrbi.

1 Silno navdušenje za olupševalne zadeve mesta Laškega že dalj časa prevzema nekega gospoda, ki se sedaj, ko ga ni več v občinski upravi, udejstvuje pri Olopševalnem društvu. Opozorili bi ga na z mahom poraslo in iz kamnov zloženo škarpo med občno Sv. Krištof in gostilno Gačnik, ki moli izven linije šketove hiše v državno cesto za cel meter. To škarpo bi bilo treba nadomestiti z lepšim objektom, zlasti ker je ob moderni asfaltni cesti in na promenadi gostov Radio-Therme. Ko tako vneto skrbi za povzdigo tujskega prometa, upamo, da mu bo uspelo z upravo občine Sv. Krištof to zadevo urediti. Mogoče bo k temu prispevala kakšen drobec laške občine ob tako visokih dokladah, ki jih Laščani plačujemo.

1 Pozor! Občni zbor Gostilničarske pivovarne ne bo, kakor je bilo sporočeno, v petek 14. aprila, marveč šele v četrtek 27. aprila ob 10. dopoldne v Laškem. Preložitev se je morala odrediti zaradi formalnih pogrškov v dnevnem redu, v katerem niso bili navedeni paragrafi, ki se naj na obnem zboru spremenijo. Da ne bi kdo ugovarjal pravilnosti in veljavnosti sklepov občnega zbora, se je upravni svet odločil preložiti občni zbor na četrtek 27. aprila kar bo objavljeno tudi v »Službenih novinah« in »Službenem listu«.

1 Smrt in zadnja pot uglednega kmeta. V torek 28. t. m. dopoldne smo spremljali na njegovi zadnji poti iz Lok na pokopališče na Vrhu (Št. Lenart) v nedeljo umrlega posestnika g. Antona Deželaka. Pokojni je dočkal 63 let in zaključil svoje vzgledno življenje po kratki bolezni. Gosp. Deželak je bil trdna korenina, kakršnih je danes le še malo. Bil je preprost posestnik, pa vedno napredno in nacionalno usmerjen. Pokojnik ni poznal nobenega stranpota, bil je zvest pristaš JNS in nikdar ni, ko so se prilike spreminjale, uhajal drugam, ker ni nikoli iskal pomoči in koristi drugod, kakor so tako radi delali številni njegovi stanovski tovariši, ki so presedlavali z ene stranke na drugo. Gosp. Deželak je stal neomajno kot hrast in je ostal zvest svojim načelom ter kljuboval vsem viharjem. Brez strahu je znal in si upal zagovarjati svoje stališče napram politikujočim duhovnikom in drugim nasprotnikom. Njemu ni mogel nihče do živega, kajti njegovo življenje je bilo vzorno in vzgledno, tako v javnem kakor zasebnem pogledu. Bil je izvrsten gospodar in je lepo opravljal svoje lepo poselstvo. Pokazalo se je pri njem, da poštenost in značajnost končno vendarle povsod zmagata. Kdor je pokojnega Deželaka poznal, ga je cenil in spoštoval. Pokojni si je pridobil mnogo prijateljev med kmeti in tudi med gospodo. Zato pa je bila tudi njegova zadnja pot veličastna, kakršne naš Št. Lenart še ni zlepa videl. Spremljalo ga ni samo domače prebivalstvo, marveč so pohiteli k pogrebu tudi mnogi Laščani, da izkažejo značajnemu možu poslednjo čast. Krsto je spremljala tudi močna četa lovecev, ki so oddali bivšemu lovskemu tovarišu zadnji pozdrav z dvema salvama iz lovskih pušk, medtem ko se je iz bližnjega gozda žalostno razlegal glas lovskega roga. Ob grobu je v imenu lovecev in lovškega društva spregovoril pokojnemu v zadnje slovo upokojeni davčni inspektor g. Pleskovič. Gosp. Deželak nam bo ostal vedno v najlepšem spominu. Njegov kremeniti značaj naj bo za vzgled njegovim tovarišem. Resnična je trditev, ki sem jo slišal med pogrebi, da bi laški okraj izgledal popolnoma drugače, če bi bilo še 50 takih pošteni in značajnih mož kakor je bil pokojni Tona, ki je znal tudi svoje otroke vzgojiti v naprednem duhu. Pokojnemu bodi ohranjen časten spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

1 Težek sum je padel na krojača M., o katerem smo pred kratkim poročali, da so ga okradli in mu odnesli blaga v vrednosti okrog 8.000 din. Sedaj pa se je pojavil sum, da sta bila vlom in tatvina fingirana. Krojača M. so orožniki prijeli in oddali sodišču.

1 Nesnaga v Prečni ulici. Pred dobrim mesecem so v tej ulici čistili kanale. Vse blato in nesnaga, ki so jo pri tem izkopali, leži še danes na cesti in ovira promet. Kdaj se bodo le spomnili, da bodo vse to odstranili?

1 Neizmerno blago Džingis Kana počiva že stoletja v pustinji Gobi na neznanem mestu. Najnevarnejša tolpa Kine hoče zaklad dvigniti. Detektiv Mr. Moto mora uporabiti vso svojo taktiko in sposobnost, da obvlada prevejane gangsterje. To napeto borbo za zlato si ogledajte v soboto 1. aprila ob 20.30 in v nedeljo 2. aprila ob 16.30 in 20.30 v kinu Laško, kjer se predvaja film »Blago Džingis Kana«. Tednik.

Hrastnik

h Tukajšnja podružnica Narodno strokovne zveze je imela 19. marca svoj redni letni občni zbor, ki se ga je udeležil tudi delegat centrale g. dr. France Kovič. Izvoljen je bil po večini dosedanjí odbor z g. Jurijem Čatrom kot predsednikom.

Radeče

r Radijske motnje brez konca in kraja. V Radečah in na Zidanem mostu je precejšnje število radijskih naročnikov, ki se stalno pritožujejo zaradi radijskih motenj, ki so včasih tako hude, da onemogočajo sleherni sprejem. Naročniki so še posebno nevoljni, ker zaradi motenj ne morejo poslušati poročil o važnih svetovnih dogodkih, za katere se zanima ves svet. Prosimo pošto direkcijsko v Ljubljani, da poskrbi vse potrebno za odpravo teh nedostatkov.

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, več tudi nemščine, išče službo za takoj ali pozneje. Naslov v upravi lista.

Gostilničariji — pozor!

Speciasten polnomasten in okusen sir v hlečkih ca. 150 kg dobite po nizki ceni pri tv. **Karol Loibner, Celje, Kralja Petra cesta št. 17, telefon št. 120.** Prosim, poskusite!

Bodočnost Vaših otrok je v Vaših rokah, ljube mamice!

Velikokrat odločajo že prvi meseci za vse cloveško življenje, in matere, ki se tega zavedajo, polagajo vso skrb na nego svojega ljubljénčka. Pri tem važnem in odgovornem delu Vam hočem pomagati tudi jaz in Vam nudim svojo veliko izbiro raznih predmetov, ki so potrebni za nego Vaših otrok. Pred dnevi je prispela velika pošiljka raznih najnovejših modelov otroških vozičkov, od priprostega do kvalitetnega izdelka, katerih pa ne morem dati vseh v izložbo, vsled česar si morete, ne da bi bili siljeni k nakupu, ogledati mojo zalogo. Sveži zrak utrjuje zdravje Vašega otroka, zaradi tega je potrebno, da ga peljete vsak dan na sonce. Vi potrebujete otroški voziček in ako ga še nimate, nikar ne odlašajte in ogledajte si zalogo pri tvrdki

A. MISLEJ V CELJU

Časopisni papir

prodaja uprava »Nove Dobe«

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE

SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d.d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

Celjske posojilnice d. d. v Celju

ki se vrši

dne 19. aprila 1939 ob 17. v sejni dvorani Celjske posojilnice v Narodnem domu v Celju

s sledečim sporedom:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovanju v letu 1938. in predložitev bilance.
2. Poročilo revizijskega odbora.
3. Sklepanje o predloženi bilanci pro 1938.
4. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička po določbi § 24. družbenih pravil.

Upravni svet

Naznanilo preselitve

Vsem cenj. odjemalcem in občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svojo **fapetarsko in sedlarsko obrt in trgovino** iz hiše Glavni trg št. 12 na

Glavni trg št. 9
v hišo g. dr. Golitscha

kjer hočem postreči cenj. odjemalcem tudi z naprej priznani prvovrstnimi izdelki in zmernimi cenami.

Za obilna naročila se priporočam

Ivan Strelec

Vsaki osebi — družini

nudi stalen zaslužek »MARH«, pletilnica, Maribor, Orožnova 6 - Celje, Slomškov trg 1

Za letno sezijo se priporoča modna krojačnica
Maks Zabukošek, Celje

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano od 60 litrov naprej
razpošilja: Poselstvo »Grič« pri Mariboru.

Trgovski lokal

se odda na prometnem križišču v Celju.
Josip Kirbiš — Celje.

4- sobno stanovanje

z vsemi pritliklinami v sredini mesta, solčno, primerno za zdravnika, se takoj ugodno odda. Poizve se v Razlagovi ul. 8 a/l v Celju.

Otroška postelja

železna, bejo emajlirana, skoraj nova, z žičnim vložkom poceni naprodaj. Naslov v upravi lista.

Zaradi preselitve

se ugodno proda dobro ohranjeno pohištvo. Celje, Trg kralja Aleksandra 6, pritličje.

Restavracijo ali gostilno

v Celju ali okolici vzamem v najem. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Dober najemnik«.

Gospodično

s primerno izobrazbo, solidno, čedne zunanosti sprejem v službo. A. Jager, gostilna »Na-Na«, Celje.

Takoj se odda

enosobno stanovanje

v novi hiši z vrtom. Celje, Nova vas št. 51.

Prodaj čebelnjak

sodobno urejen, s 36 panji. Jos. Kirbiš, Celje.

VELIKONOČNE DOPISNICE

godovne, pokrajinske in umetne dopisnice v veliki izbiri kupite ugodno v knjigarni in veletrgovini s papirjem

FRANC LESKOVŠEK
Celje, Glavni trg 16

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše

HMELJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!
Račun Poštne hranilnice št. 10-994 Brzjavlj.: »Posojilnica« Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah od 9. do 11

Franjo Dolžan - Celje

kleparstvo, vodovodne instalacije, strelovodne naprave

Za kresijo 4
Telefon 245

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna